

[Gertie Wandel.]

Også enkerne, som mit parti ofte har talt for at komme til hjælp, kan, men dog kun som mødre, komme ind under dette lovforslag og får i trangtilfælde en hjælp allerede i den første meget vanskelige tid. Det er godt, at der sættes ind her, hvor ulykkelige kvinder midt i sorgen ofte pludselig står uden indtægt af nogen art.

Den nye § 282, som angår enkeres forhold, er meget fyldigt udformet. Efter den første øjeblikkelige hjælp til hjemmets opretholdelse, fortsættelse af lejemål, hjælp til afbetaling på gæld o. lign., kan der ydes hjælp til en eventuel virksomheds fortsættelse, i særlige tilfælde endda indtil et halvt år efter ægtefællens død. På den måde får disse kvinder virkelig mulighed for at skaffe sig et erhverv.

Ifølge samme paragraf kan der også gives hjælp til kvinder med mindreårige børn, som bliver skilt uden forudgående separation, en ulykkelig situation, som det er godt der sættes ind overfor. Den sidste sætning i stk. 2: at den samme hjælp i særlige tilfælde kan gives ved separation, må efter mit partis mening formuleres anderledes. Af bemærkningerne ses, at man for at modvirke faren for misbrug finder det påkrævet at sætte snævre grænser for hjælp af den her omhandlede art i separationstiden. Vi synes ikke, ordet „særlige“ er stærkt nok. Det kan kun være i meget få undtagelsestilfælde, en så udstrakt hjælp kan loves i separationstiden; disse forhold er ukontrolable, og det vil få mange omgælder til følge, hvis ikke denne sætning formuleres stærkere.

I samme paragraf tales der om den særlige hjælp, der gennem længere tid vil kunne ydes enlige mødre med børn under 18 år, hvor moderen ikke er i stand til at tage arbejde i normalt omfang. Det er et punkt, hvor der absolut er meget behov for hjælp, men det forekommer mig, at der her stilles de sociale udvalg en meget vanskelig opgave. Initiativet tages helt fra moderen; det er ikke hende, der skal bevise, at hun ikke kan få arbejde, og det er ikke hende, der skal sørge for at få barnet anbragt eller passet. Det lægges helt over på det offentlige, som skal yde hjælpen efter en nøje prøvelse, står der, af den pågældendes evne til at påtage sig arbejde. Det

tror jeg der er grund til at se nærmere på i et udvalg. Det må blive meget vanskeligt at kontrollere.

Glædeligt er det at se, at ministeriet har tænkt på, at det kunne virke stimulerende på opsparingen til fordel for børnene at se bort fra den særlige formuegrænse for disse. Den tidligere regel om, at der ingen hjælp kunne ydes, når barnet ejede over 1 000 kr., var direkte opsparingsfjendtlig.

Ved gennemlæsningen af bemærkningerne konstaterer man, at der ikke nogetsteds er talt om, hvad alt dette skal koste. Selvom lovforslaget vedrører et område hvor mit parti meget gerne ser en indsats, er vi dog ængstelige for at pålægge det offentlige udgifter, hvis omfang vi intet kendskab har til, så det er et spørgsmål, vi meget gerne ser belyst i et eventuelt kommende udvalg.

Iøvrigt kan jeg tilsige mit partis støtte til en velvillig behandling af lovforslaget.

Kirsten Gloerfelt-Tarp: Som jeg sagde i går, da vi behandlede lovforslaget om ændringer i mødrehjælpsloven, er mit parti positivt indstillet overfor de forbedringer, den højtærede socialminister foreslår i de enlige mødres stilling. Som fremhævet i ministerens fremsættelsestale har undersøgelse vist, at enlige mødre er vanskeligere stillet end andre forsørgere. Jeg kan oplyse, at deres indkomst efter den københavnske skattestatistik for året 1948 lå betydeligt under halvdelen af mandlige forsørgeres indkomster, og deres boligforhold var noget ringere end for andre familier med børn. At de gennemgående har vanskeligere ved at koste på børnenes uddannelse, viser sig ved undersøgelser foretaget i København bl. a. derved, at de enlige mødres børn sjældnere går i eksamensskoler.

Det er med tilfredshed, jeg ser, at en række af bestemmelserne i det fremsatte lovforslag imødekommer de synspunkter, der er kommet til orde i kommissionsbetænkningen om den enlige moder. Det gælder således overgangshjælpen for kvinder med mindreårige børn den første tid efter ægtefællens død og efter skilsmisse eller separation. Denne hjælp kan efter forslaget ydes som særhjælp efter lignende principper som dem, der gælder for hjælp til tuberkuloseramte. Jeg finder det helt i sin orden, at man for at modvirke faren